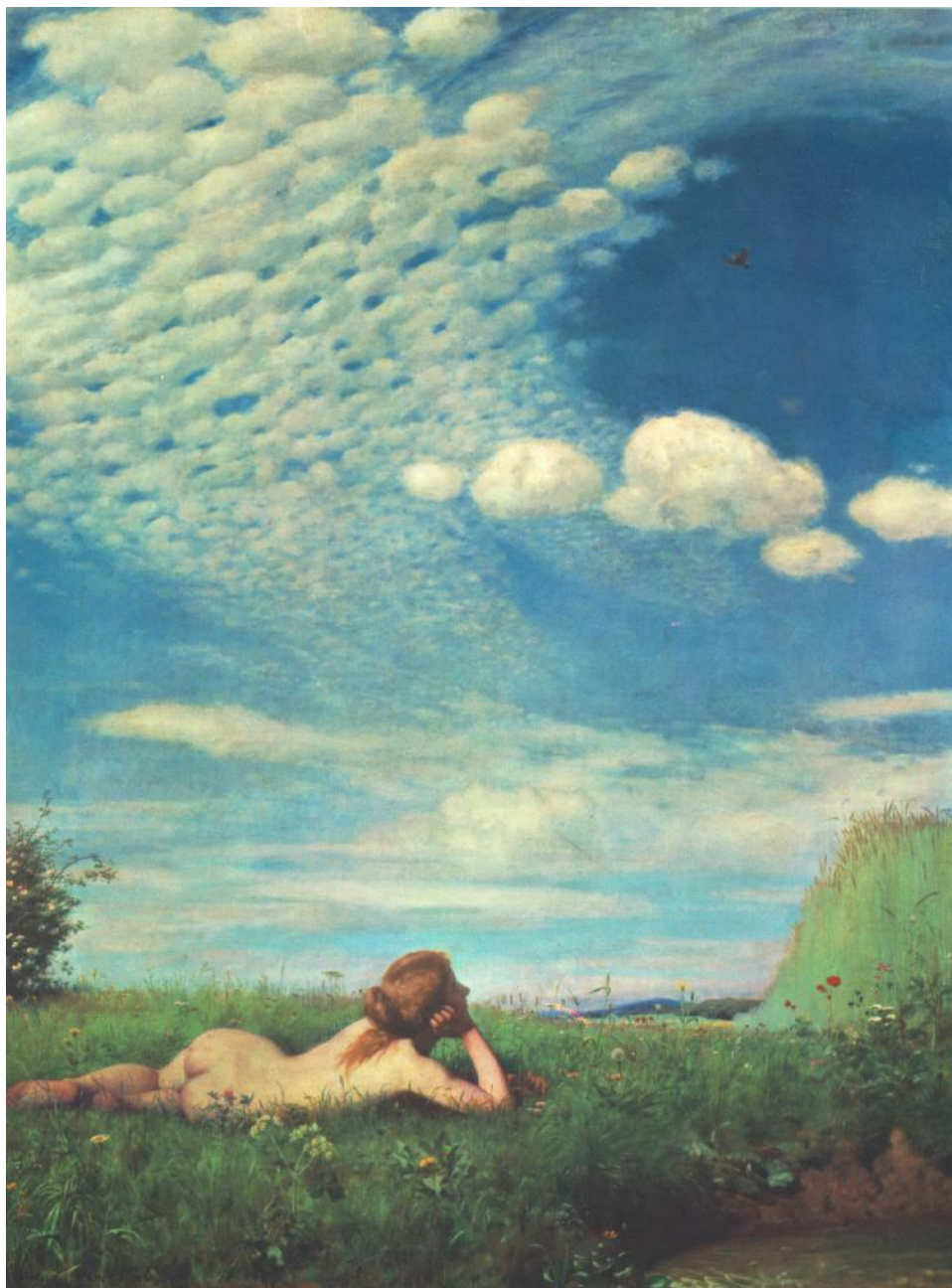

Házasság négyzetgyök alatt

Azon a fülledt kora nyári estén Ági, újdonsült barátnőm, – de mondhatnám úgy is, régi-új kedvesem, – persze már „azután”, elégedetten doromboló cicát utánozva újra mellém bújtt, amint megtudta, hogy anyám elromlott hűtőszekrényére hivatkozva sikerült feleségemtől másnap estig meglépni. Pedig már sietnünk kellett volna fel a városba, mert 26. születésnapját az Unicumban terveztük megünnepelni.

Negyed tizenegy körül fordulhattunk be a Piac utcába, amikor megláttam Péter Andit kilépni a vendéglőből egy nála alacsonyabb, zömök alakkal. Andi a szokásos sok sminkje ellenére nagyon dögös volt, és a pasi is fiatalos farmercuccban feszített.

Lassítottunk a lendületünkön. A fadézsákba ültetett bokrok eltakartak minket, de jól láttuk furcsa párosukat, amint beszálltak egy piros Daciába. Reflexszerűen azonnal memorizálni kezdtem a rendszámot: – DCA-115!

– Mi a szösz! – morogtam közben magam elé. – Megcsalsz, te bestia?!

Ági hosszú barna haját kacéran hátrasimította, megértően játékos puszit lehelt a fülem mögé:

– Legalább így te is felfogod végre, hogy milyen szánalmas kabarévá züllött ez a házasságnak mondott valami nálatok, sügta. (Nem veszi észre a kedves, hogy egyáltalán nem figyelek most rá!)

Mielőtt még elértük volna a vendéglő előtti franciaterasz asztalait, látványos repülőrajttal, hipp-hopp eltűntek. A biztonság kedvéért a rendszámot azért felírtam menetközben egy gyufásdobozra.

Bent a foghíjas asztalsorból szokás szerint a hátsó saroknál lévők egyikét választottuk.

– Lehet, hogy ők ültek itt előttünk? – jegyezte meg cikizően Ági.

– Nagyon kicsi ez a város, tubicám. Nem is gondolnád, mennyire! – mondtam színpadias-mogorván. – De van itt egyáltalán kiszolgálás?

Az éppen érkező pincér összeráncolta a homlokát, nem értette a hangos kiszólásomat kísérő keserű fintort az arcomon... Zavartan nézett rám, mert eddig csak kedélyes oldalamról ismert.

– Egy üveg bikavért kérünk két pohárral, – emeltem fel kissé megint a hangom. – Tudna talán egy tál friss pogácsát is hozni?

– Természetesen, uram – mondta a pincér, és ahogy jött, olyan gyorsan el is viharzott.

Ági végre átérezhette, mennyi feszültség vibrálhat bennem. De szokása szerint mégis habozás nélkül kérdések özönét zúdította rám:

– Miért nem mondd el, végül is miért romlott el ilyen hamar és ennyire végzetesen a házasságotok? – indított mosolyogva, kissé nyersen. – Se házatok, se gyerek, se szerelem...! Mi a jófene csoda tart még össze benneteket?

– Muszáj neked mindent tudnod? – védekeztem zavartan, grimaszt vágva, kissé esetlen pózban. De gyorsan feltaláltam magam:

– Te egy ötcsillagos szerető vagy és nem harmadosztályú házassági tanácsadó, tubicám!

– Ki tudja, ez a felcsillagozott szerető jövőre talán feleség,... A feleséged akar lenni. Tudnia kell, mire számíthat az állandó ágynyiszogás mellett!

Időközben a pincér is megérkezett, kiöntötte két szép pohárba a bort, majd a szokásos udvarias fejbiccentés után távozott. Koccintottunk, ittam egy kortyot, majd belevágtam:

– Nagy kalandom Péter Andival szerintem nem egy szokványos történet. – kezdtem hozzá bizonytalanul. – Először 89-ben, a Művész moziban láttam meg azon a gyűlésen, ahol az első városi-megyei politikai alternatív-ellenzéki szerveződés megalakult. Akkor még nem tudtuk, hogy a gyűlést egy sztár-besúgó szervezte a helyi politikai rendőrség megrendelésére. Egy karámba akarták felügyelet alatt beterelni a naiv demokratákból álló nyáját.

A III/III-as tisztek távol maradtak a rendezvényről, maguk helyett a rendőrség ifjúságvédelmi osztályát küldték el megfigyelni. Szeder ügyvéd, az egyik rendező provokációtól is tartott, ezért felfogadott egy karatés csapatot, ha esetleg nem várt események zavarnák meg a rendet. (Persze külön gonddal megtervezte a vezetők kimenekítését is...)

A közönség jó negyede – mint utólag kiderült – civilbe bújtatott munkásőr volt. Az ellenségnek tartott ellenzékiek megfigyelésével bízták meg őket, hogy az elvtársi gyűlölet szelleme és a „munkásökök” ne lankadjon a laktanyában pocolással.

A szokásos harcias hozzászólásomra figyelt fel Andrea ezen a gyűlésen. Megszereztem és ismertettem a megyei KSH titkos statisztikai jelentését a térség gazdasági csődhelyzetéről, ráadásul a város két kivégzett 56-os forradalmárának a rehabilitálását mertem számonkérő hangnemben kezdeményezni... (Ez akkor itt még erősen tabutéma volt!)

Andi a gyűlés után egyből mellém csapódott és egészen a Kispipa vendéglőig szidta a gonosz kommunistákat, a Debreceni Egyetem marxista tanárait pedig egyenesen Luciferek gyülekezetének festette le. (Akkor még nem tudtam, hogy egy párttitkár papa kislányaként a család baloldali érzelmeit megtagadva lázad, egy ellenzéki pártot keres és társat is maga mellé, aki majd én leszek...!)

A Kispipában ivott három gyors vodka és sör után kollégiumi szolgálati szobámban kötöttünk ki. Amikor szekrényem mélyéről előszedtem érdekesebb régi-régi betiltott könyveimet és a legfrissebb pesti szamizdatokat, új barátnőm azonnal ellágyult... A kommunista eszméktől elvakult családját kezdte becsmérelni, és pátosztól átfűtött hangján világmegváltó álmait magyarázni. A negyedik sörtől ágyba dőltünk... (No persze, nemcsak pihiztünk... Pontosabban, egyáltalán nem!)

Másnap hajnalban aztán a „szerelem az első látásra” elméletét próbálta a fülembbe zsongani, de én mást éreztem. Egy férfi büszkeségét, hogy egy 12 évvel fiatalabb csaj vonaglik felettem gátlástalan odaadással! (Reggelig még volt időnk egy s más kipróbálására...)

A csodaszép reggelt azonban sajnos rögtön kioktatással kezdte:

– Előtted nagy karrier áll! – harsogta és mélykék szemeivel gyerekesen próbálta mondanivalóját

belém szuggerálni. – Téged üldöztek a kommunisták, papírod is van erről, nem is egy! Eljött az idő – végre a te időd a karriered kibontakoztatásához! Ezután ne csak terjeszd a szamizdatot, csináld is! Szervezz egy profi csapatot és ügyes időzítéssel legyetek az ellenzék igazi nyilvánossága a városban! A politikai változások korában az információ a legnagyobb, igazán kurrens érték. Csinálj karriert, mint ahogy mások is teszik! Bármelyik új pártocska hátán „belovagolhatsz” a Parlamentbe, ha többet nem lelkizel, hanem machiavellista módon legázolsz mindenkit magad előtt. Az ellenzéki „közösködést” meg felejtsd el, de sürgősen! Figyeld meg, mások már itt és most is így csinálják, a saját tűzükhez keresnek fújtatókat.

Behunytam a szemem félelmetesen démoni kioktatását hallva, inkább megpróbáltam csak a homlokomat ringón simogató két duzzadt mellbimbójára gondolni. (És akkor már majdnem elhittem, hogy szeretem.)

Aztán Andi apránként, de igen módszeresen rámköltözött. Különösen minden hónap 10.-e után szeretett nálam lakni, mert képes volt egy hét leforgása alatt elverni minimum szinten megállapított ösztöndíját – nem volt éppen jeles tanuló... Én meg elég felelőtlenül hozzászoktattam a mindenestés vendéglői vacsorákhoz. Tudod, ha egy tucat évvel fiatalabb nő bókol neked egy harmadosztályú kisvendéglő szegényes hozzávalókból elkészített vacsoráján, melyik pasi nem képzei magáról, hogy az ágyban nagyon nagy! Amit vacsora után keményen bizonyít is...!

Ma sem tudom eldönteni, Andi éjszakai sikolyai már akkor is megjátszottak voltak-e, de olykor kispárnával szerettem volna letakarni szex közben a száját, hogy hörgései ne hallatsszanak át a szomszéd szobába, ahol a diákok már aludtak.

Néhány hét igencsak intenzív hancúrozásunk után igazgatóm sejtelmes hangon átszólt a kollégiumba, hogy jelenjek meg „nagyon fontos ügyben” az irodájában. Andika szülei keresték fel munkahelyi vezetőmet.

– Kislányunk megszökött a kollégiumából és éjszakáit a tanár úr szobájában tölti, ebbe mi nem tudunk belenyugodni – panaszolt be Péter Gyula, a főiskola finnugor tanszékének vezetője.

Ábrahám igazgató botrányt sejtett, hangja megcsuklott, azonnal látta lelki szemei előtt a vizsgálatot:

– Hányadikos a gyermek? – kérdezte a lehető legalázatosabb hangsúllyal.

– Ötödéves bölcsész! – förmedt rá erőteljesen Péterné asszonyság, jövődöbeli anyósom, majd parancsolón folytatta: – Szeretnénk, ha kitiltaná a kislányunkat innen! Elég, ha utasítja a tanár urat erre!

Igazgatóm előbb mérhetetlenül megkönnyebbült, majd elmosolyodott, és higgadt szavakkal elbocsátotta a felpaprikázott hangulatban érkezett szülőket:

– Kérem tisztelettel, az önök lánya már 23 éves lehet. Nagykorúként egy magánlakásban, amit történetesen iskolánk adott ki, azt tesz, ami neki jólesik. Nincs semmi törvényes jogalapom arra,

hogy munkahelyi vezetőként beleszóljak bárki magánéletébe.

A Péter szülők bepanaszolási sztoriját esküvőnk után adta elő a kollégáknak nagy vidámság közepette Ábrahám igazgató, miután visszatértünk rövid kárpátaljai nászutunkról.

– Egyáltalán miért vetted el, ha a család annyira ellenezte? – kérdezte Ági szenvedélyes hangon, miközben belekortyolt poharába.

– Utólag visszagondolva hiába próbálok logikus magyarázatot vagy mentségeket keresni. Szeretnék felmentést kapni naivitásomra. De nem megy! Akkor totálisan elbűvölt a fiatalsága – és talán jóval többet sejtettem magamról, mint aki és ami valójában voltam-vagyok-lehetek. (De ha belegondolunk, az udvarlási rituálé ősidők óta ilyen!) Vagy ő hitt sokkal többet rólam? Meg ki is akart törni a családjá beteges dzsentri légköréből, amely már fojtogatta.

Rövid szünetet tartottam, belekortyoltam a boromba, majd jóval filozofikusabb hangulatban folytattam:

– Egyik bulizásunk után Andi rászánta magát és kitárulkozott előttem. Megtudtam a család minden féltett titkát... Közülük a legféltettebbet: anyósom, született Tulipánhegyi Judit, már főiskolásként felfigyelt a docenssé frissen kinevezett Gyurira, aki fényes karrier előtt állt, mert szegényparaszt származása miatt a párt láthatóan komoly hátszéllel segítette. Judit félárva lányként amúgy is érzelmi sérült volt, az Erdélyből áttelepült, állítólag nagyon gonosz fiatal mostohaanyja elől menekült a nála jó 18 évvel idősebb Péter Gyula karjaiba. Akinek persze nagyon is imponált a fiatal, művelt csaj... A főiskolán egyből elkezdődtek a suttogások kettőjük intim kapcsolatáról – amivel a rámenős és furfangos Judit bízta meg csoporttársait, hogy a vágyott frigy mielőbb létrejöjjön.

Csoporttársai – mivel ösztönösen kitűnő színésznő is volt – egyszerűen csak sznobizmusként értékelték, hogy Gyula docenst rideg számítással az ujjá köré csavarta eljövendő saját karrierje érdekében. Leendő anyósom köztudottan már akkor is mindennél jobban vonzódott a doktori és egyéb címekhez.

Két lánygyermekük megszületése után aztán dupla csalódás érte: Gyula nem lett főigazgató! Utólag belegondolva esélye sem volt, csak az ő oldalbordácskája álmodta neki a lehetőséget, mert mint az bizonyossá vált, egyáltalán nem volt törtető alkat. Tudta, beolvasós stílusát nem értékeli felsőbb pártvonalon, ráadásul a város minden valamit magára is adó értelmiségi körében lenézték pór-hobbija miatt. Gyula ugyanis a föld szeretetét örökölte nagykádasi szüleitől. Állandóan a kertjüket túrta, nem a pedig befutható „nagy karrierjét” tervezgette-építgette a tanszéken.

Szakmai tudását mindenki elismerte. Tanszékvezetői kinevezését mégis inkább annak köszönhettem, hogy üdítően egyszerű józan paraszti gondolkodása ellenére jóval felülmúlta a főiskolán hemzsegő karrieréhes törtetőket, akik már a divatos „manager”-tankönyvek segítségével próbáltak vezetői image-et kialakítani.

Nagyon különös család volt a Péter család. Gyula nagy lelki nyugalommal és szemmel látható

élvezettel művelgette városszéli kertjét – minden haszon nélkül.

A meggy és alma leadása után az átvevő gúnyos-lekezelő megnyilvánulásait hangos káromkodással nyugtázta – persze már csak otthon. A kertben megtermelt borsót mindig lelkesen kifejtette. A tényleges családfő – Judit asszony – nem tűrte a piszkot a konyhában és ezért egyszerűen „ukázzal elrendelte”, csak kifejtve lehet borsót hazavinni! Néha komolyan irigyeltem apósom boldog papucs-mentalitását! A „kertimádó öreget” a családból talán csak én kedveltem igazán. Ebbe lehet, az is belejátszott, hogy ő kezdeményezte: kegyesen bocsássák meg nekem, hogy szemet mertem vetni egyetemi diplomás kislányukra „csak főiskolai” diplomám s -20%-os gyerektartással megcsapolt keresetem ellenére, ráadásul elvált ember létemre.

Péterék a hónap közepéig mindenben fürödtek: Napóleon konyak, rántott karaj, Royal vodka ruszlival, stb. Náluk még a kutya is lecsókolbászt kapott a hónap 15.-ig! Aztán a jött a cőresz-korszak. A hónap második felében már mindent - a nehéz gazdasági helyzetre hivatkozva – be kellett osztani. Hétvégén így szigorúan már csak egy kis szelet hús jutott a körethez és este legfeljebb egy konzerv volt az egészséges vacsora. Soha nem volt maradék ebédről.

A ház úrnője egy másik világba menekült el, mivel úgy érezte, nem kapja meg Gyulától azt a kényeztetést, amit a nagy korkülönbség miatt természetesen jogosan elvárhatott volna. Menetrendszerű, gyötrelmes migrénjére hivatkozva minden szombat és vasárnap tüntetően bezárkózott a hátsó nappaliba. Karády Katalin búsuló dalai mellett, két elszívott cigaretta között a nagy „Ő”-ről ábrándozott. Mindig könnyezett, amikor a hónap elején előrelátóan eldugott Sztolicsnaja vodkával megöntözte „ábrándjainak hantjait”...

Mert... Judit asszony menthetetlenül szerelmes volt, de nem egyszerűen az elhanyagolt asszonyok divatos szerelmével: az észvesztően „sármos” tárnoki körzeti orvos bájolta el a megtört, vigasztalhatatlan úrhölgy szívét – végzetesen! Az elmaradhatatlan heti titkos találkákhoz keresztanyja, Irén áldozta fel lakását... A szokásos pénteki kanasztá-partira hivatkozva egy évtizeden keresztül leplezték a „szerelmi légyottokat”. Andrea az esküvőnkön kissé beszívott és nagy vehemenciával a hűségéről kezdett filozofálni; majd elmesélte Judit mamika romantikus kalandozásait.

– Ti mikor döntöttétek el a házasságot? – térített vissza a lényegre Ági csillogó szemekkel – kizökkentve anyósom viselt dolgaiból.

– Andrea ilyen családi körből mindenáron menekülni akart, otthon keresett. A kollégiumi szobámat szigorúan csak átmeneti lehetőségként kezelte. Amikor anyámmal megismerkedett és megtudta, hogy a Láb utcai apai örökségemből kaphatok félmilliót, ami talán elég lehet egy lakásbeugróra, nagyon fellelkesült. De még jobban bízott remélt politikusi karrieremben. Engem pedig egyszerűen totál elvakított egy fiatal, rafinált nő kényeztetése – de valahogy semmiképp nem tudtam eleget tenni az elvárásainak.

Persze nem a szexre gondolok. Számomra az elvek többet értek, mint a megszerezhető politikai karrier. Az általa megkonstruált és erőltetett „nyakkendőös párthuszár” uniformisa – ami

jó pár kisstílusú ismerősünket sikerre vitte, – túl szűk és emberileg egyszerűen vállalhatatlan volt számomra. A szabadúszó újságíró szerepe jobban imponált nekem, csak éppen akkor itt filléreket fizettek az oknyomozó riportjaimért és nagy botrányokat kavarázó leleplező cikkeimért. Andikám tanácsai szerint a zafos infókat inkább fel kellett volna ajánlanom az érdekelteknek, – mint ahogy az igazi profik csinálják, – mert ők biztos sokkal többet fizettek volna!

Esküvőnk után fél évvel kiderült, hogy megkaptuk a lakáskiutalást, csak a pénzünk kevés hozzá. Kis feleségem azon nyomban keményen számonkérte rajtam szegénységünket, a kollégiumi szobát, ahol egyetemem végzett gimnáziumi tanárnőként kell nyomorognia.

Én kényszeredetten, tehetetlenül csak széttártam kezem, és azt mondtam:

– Te választottál engem aranyom, amikor mindenáron ki akartál törni az otthoni szocialista-dzsenti nihilből! Arra bezzeg jó voltam! Nos lehet, hogy csöbörből vödörbe tévedtél. Ha azt a „vödört” egy darabig az élvezetek jacuzzijának hitted Andikám, hát förtelmesen sajnálom. Lehet, elfelejtettelek felvilágosítani, hogy kettőn áll a vásár, pláne a házasságban. Tudod: férj-feleség kapcsolat, együtt a közös célért, nem csak követelőzni!

– De te nem ezt ígérted – replikázott csípős hangon Andrea, s megállíthatatlanul csak ömlött-ömlött belőle az önsajnálát...! Barátaim titkon már régen várták-remélték, mikor robban fel a bomba: látták, hogy egyre nehezebben tolerálom a mondvacsinált ürügyekkel mindent kikutató „rendrakásait”, napközbeni ellenőrzési-irányítási kísérleteit, végletekig megkonstruált társasági középontba-kerülési erőlködéseit, mindenkinél mindent jobban tudó okoskodásait.

Nem részletezném tovább, ha nem muszáj. Tudod, az idétlen veszekedéseink után tértem vissza hozzád Ági, hiszen a folyóparti szakításunk után minden utcai találkozásunk alkalmával utaltál arra, hogy hiába vagyok házasember, az ajtód és az ágyad azért mindig nyitva van előttem.

Most pedig eljutottam abba a fázisba, hogy szeretnék hazamenni, és végre átgondolni mindent. Bocs, de nem hiszem, hogy...

– Semmi baj, édes! Próbáld meg lehűteni azt nagy férfibüszkeségedet – csitított kedvesem.

– Fizetek! – biccentettem a pincér felé és hamutartó alá tettem két bankjegyet.

.....

Másnap a kollégistáknak általános hazautazás volt, az „anyukáéktól hazatért” Andrea meglepetten fogadta vörös rózsacsokromat feldíszített koliszobánkban:

– Hogyhogy? – szögezte nekem gyanakvón a kérdést.

Válaszra sem méltattam – de úgy hiszem, ő sem várt mást, – egyszerűen rádöntöttem a kanapéra és „macsós” vadnyugati stílusban rohantam le... Közben sajna, egyből ráéreztem, mint utóbb is, csak hagyja magát, hogy hamarabb „szabaduljon” – de a műsora, az nagyon profi

volt!

Már éppen zuhanyozni indult, amikor megjátszott férfizokogásban törtem ki.

– Te sírsz? Miért? – kérdezte meglepődve. – Mi a bajod?

– Félek, nagyon meg fogsz gyűlölni, ha kipakolok. – válaszoltam szipogást erőltetve.

– Engedd meg nekem, hogy megérthessem a gondjaid. – csacsogta fülembe megszokott sablonos együttérző frázisát, miközben fülcimpáim mögé cuppantott.

– Ugye megbocsátasz nekem?

– Mi a baj?

– Baj nincs, csak egyszerűen félreléptem... És ő fontos nekem. Egyre fontosabb! Állandóan rá vágyom. Ha visszatérek az ágyunkba, akkor is rá gondolok. Szex közben őt látom mindig, valahányszor együtt voltunk az utóbbi hetekben... És most, az előbb is...!

Nem tudom, hogy is mondjam: irodalmi stílusban nehéz lenne azt a felettébb hosszú hisztit leírni, amit „töredelmes beismerésem” után előadott. Mesterien felépített és előadott „hiszti-mishti-produkció” volt.

Mivel én már egyrészt megszoktam, másrészt rákészültem: így hajnal fél négyig bírtam – három előre bekészített sör mellett, – elviselni sírásrohamokkal tarkított dühkitöréseit. Aztán egy rövid csenden felbuzdulva kiböktem az igazságot:

– Láttalak Mityával tegnap este az Unicum előtt. Sőt azt is tudom, nem is először vitt ki a tücskök ciripelését hallgatni – és egy gyors légyottra a Tisza-parti házikójába. Szívem! Te nem az ő arcát látod magad előtt, amikor olyan szenvedélyesen csókolsz engem? Van értelme így együtt maradni?!

Andi arca elvörösödött a hirtelen jött, abszolút nem várt teljes lelepleződéstől. Pár pillanattal előbb még nagyon nyeregben érezte magát. Mindenkit imádott vélt erkölcsi magaslatáról leszállni. Most némán, fensőbbiségesen felszegett fejvel kivonult a fürdőszobába a köpenyéért, majd félig elszívott cigarettával, friss sminkkel visszatért. Gőgös arccal leült a kisasztal melletti székre és sorolni kezdte sérelmeit:

– Egy rakás szerencsétlenség vagy! Itt szűkölködünk ebben a koliszobában miattad, mert egy válás után megkopasztott palit vettem a nyakamba. Megkaptuk végre a lakáskiutalást, de nincs pénzünk rá! Könnyedén lehattél volna országgyűlési képviselő is a te ellenzéki múltaddal. Hiába ösztökéltelek, pipogya voltál; nem tudtál megfelelő helyen és időben nyalni és taposni. Valami jó pénzkereset helyett piti újságíróbabérokra törtél! Nyomorult kis fizetéssel, 20%-os gyerektartással a nyakadban még az első lakásrészletet sem tudjuk befizetni, nemhogy a többit! Az én kezdő gimnáziumi tanári fizetésem már most is több, mint a tiéd. Az a te híres nagy örökséged is kevés ahhoz, hogy megkapjuk a lakást. Én itt nem penészedek tovább,

visszamegyek anyáékhoz. Tudom, tudod, hogy Mitya a gyerekkori szerelmem és ő sikeres üzletember. Egyet fűttem, és a nyakamba borult... Lakást, sőt házat is vesz nekem, ha majd úgy akarom. Te a világot akarod megváltani, de még egy minigarzont se tudsz venni! Nem nevetséges, hanem szálnalmas vagy! Vedd tudomásul, végeztünk!

Az utolsó mondata szinte sikoltásban végződött. Felpattant, villámgyorsan felöltözött, összecuccolt, majd megvetően ledobta szolgálati lakásom kulcsát elém az asztalra és kivi harzotta a kollégiumból.

A vasárnapom régi szabadságomban telt el: lustálkodtam egy jót, végre kipihenhettem magam – rosszalló tekintet és lelkiismeretfurdalás nélkül.

.....

A következő „pokoli” hét után, – amikor Andi, lovagja kíséretében keresztül-kasul beszáguldotta a várost, lejáratozó engem, – jött a válaszom.

Hétfőn elővettem a gyufásdobozt, amire felírtam a Mityus kocsijának rendszámát és felhívtam nyugdíjazás előtt álló zsarú haveromat, akivel együtt tanítottam Bagolyfalván még a hetvenes évek végén. A kagylóba szokványos szöveget duruzsoltam: reggel egy piros Dacia meghúzza a bátyám kocsiját az egyik áruház előtti parkolóban és elment... Sanyi gyorsan meg akar egyezni a koccanás elkövetőjével... Hallottam, amikor a rendszámot bepötyögte a számítógépbe, majd bemondta nekem a nevet, címet: – X. Y., és Temető utca 9/A.

Másnap fogadtam egy kisebb tehertaxit. Gondosan összecsomagoltam Andi minden cuccát. A pakkokat látványosan kidobáltam az első emeletről az ablakom alá kiterített lepedőre, hogy minden munkatársam láthassa a kollégiumban, hogyan pakolja ki a nagyrabecsült tanszékvezető elvtárs-úr lányát lepusztult kollégiumi szobájából a férje! A diákok természetesen már az iskolában voltak. Elindultunk a fuvarral a Temető utca 9/A. alatti kertés házhoz. Egy kissé molett, szemüveges, szürkeruhás néni nyitotta ki a zöld vaskapú ajtaját hosszas csemetésekre.

– Ezeket itt kell lepakolnom, kezitcsókolom, mert küldik a maga Mitya fiának. – mutattam rá a plédekbe csavart ruhaneműkre. Meglepődöttségét kihasználva rákacsintottam a taxisra, aki az előtte beígért borral való hatására lázasán elkezdte utánam cipelni Andi cuccait. Mindent az udvar közepére dobáltunk le, figyelmen kívül hagyva a néni megkésett tiltakozását.

–De hát miért...? Kérem, kié ez?! – kérdezte a néni nagyon rémült-megilletődötten.

Nem szóltam semmit, csak az utolsó pakk landolása után világosítottam fel; belső zsebemből elővettem egy csomag fotót – esküvői képeinket, – és a ruhák tetejére szórtam.

– Ez mind a jövődöbeli menyé személyes holmija, mama. – búcsúztam, színpadiasan megemelt hangon. – Sok boldogságot a fiataloknak, mama. – toldottam meg, és intettem a taxisnak, ideje lelépniük.

Ezzel a húzásommal, mint visszahallottam, nagyon-nagyon szíven szúrtam Andika egóját, hiúságát. Pár nap nyugalom köszöntött a városra, – és főleg ismerőseinkre... De hétvégén törlesztett. Pénteken késő délután betelefonált a munkahelyemre. Megtudta, hogy már szokás szerint elmentem anyámhoz, és így bekopogott igazgatóm ajtaján.

– Otthonfelejtettem a kulcsomat. – mondta főnökömnek ártatlan arcot vágva. – Megkaphatnám a tartalékkulcsot a szobánkhoz? – Megkapta, jöllehet már mindenki tudott arról, hogy szétmentünk.

Andrea a szekrényem fiókjából kiszedte a valutáim felét, ugyanis házbeugrónk egy részét káépéban, márkában és dollárban otthon tartottam.

Ügyes akciója után hétfőn, amint észrevettem a lenyúlást, kétségbeesetten követeltem vissza a pénzemet.

– Ennyi jár nekem! – mondta kioktató hangon a telefonba. – Igaz, hogy az örökségedből vetted ezt a valutát, de ettél annyit nálunk az elmúlt másfél évben, mostam, vasaltam rád, ennyit megérdemlek tőled. Különben is, alig vettem el belőle! Ha nem tetszik, jelents fel engem lopásért és magad valutaüzérkedésért. Ne felejtsd el azt; törvényesen magadnál csak 4800 Ft értékben tarthatsz valutát. Ha tetű lennél velem szemben, még a válóperben is felhasználhatom ellened! Különben, ma beadtam a válópert! Felperes leszek; elvégre egy tanszékvezető lánya nem lehet alperes, csak legfeljebb elválhat valakitől, akit megunt. Csitulj el, és akkor nem jelentlek fel! (Óh, azok a sokat szapult debreceni ortodox komcsi-tanárok: a szocialista erkölcsökből mily szépen vizsgázott a tanítványuk!)

Valahogy soha nem bírtam, ha fenyegetnek: ha az ember ilyen fokú aljasságot érez maga körül, a körülmények arra kényszerítik, hogy akár nemtelen eszközökkel is próbáljon igazának érvényt szerezni. Felvillant előttem Andi panaszáradata anyósomról, aki az Irénnél eltöltött kártyapartikra hivatkozva a tárnoki körzeti orvos szőrös mellén találta meg a „boldogságpótlékot”. Nekiduráltam magam, felkerestem Juditot a Kőrös utcai iskolában és köntörfalazás nélkül arcába zúdítottam minden dühömet, majd:

– Közös megegyezéssel akarok válni. – soroltam nyersen követeléseimet. – És a valutát vissza akarom kapni az utolsó fillérig. Andika meg ne ugasson tovább a városban, mert ellenkező esetben nem Gyulát keresem meg a kertben, hanem a doktor-szeretője feleségének ecsetelem a nagy románcuk titkát.

Akkor és ott szinte megsajnáltam anyósomat. Zavartan, elvörösödve és lesütött szemekkel próbált magyarázkodni. Tudott Andi félrelépéseiről...

– Mitya egy buta, pénzes ürge, tizenkettő egy tucat, százszor mondogattam a lányomnak. Nem ér semmit a pénzével együtt, ha nem igazi szellemi társa egy nőnek. – jegyezte meg komor hangon. Majd hirtelen hangnembaváltással felcsattant: – Teljesítjük a kérésedet! Cserébe pedig te is fogadd el, ha már nem kellesz neki! – tette hozzá hidegen.

Másnap Andrea visszaküldte sógornőmmel a valutát és két hónap múlva kitűzték válóperi

tárgyalásunkat.

A tárgyalóterem bejáratánál Andi ügyvédje megkeresett és fülembe súgta ajánlatát. Mosolyogva bólintottam. Bevette. Aztán a per kezdetén a bírónőtől átvettem a szót és megtettem „ajánlatomat”:

– Kérem tisztelettel, ezt a válópert közös megegyezéssel kell lezárni, mert holnap hajnalig tartana, ha azt kellene elmesélnünk, hányszor is csaltuk meg egymást oda-vissza az elmúlt másfél évben. Egy kollégiumi szobában nem volt elég „élettér” kettőnknek és elhidegülésünk nulla fok alá akkor süllyedt, amikor lakáskiutalásunkat pénz híján nem tudtuk beváltani...

– Térjen a lényegre! – utasított rendre erőteljes hangon, bosszúsan a bírónő.

– Tisztelt Bíróság! – folytattam. – A lakáshiány és a pénzhiány okozta a távlatnélküliséget ebben a házasságban, amelyben sohasem létezett szerelem.

Engem Ági barátnőm lent vár a bíróság büféje előtt... Ha kinéznek az ablakon, akkor megláthatják, Andit pedig Mitya várja piros Daciájában az ügyészséggel szemközi parkolósávbán. Kérem, mondják ki a válást azonnal! Mondjunk le a fellebbezés jogáról és menjünk haza békével!

– Kérem! Rajtam nem múlik! – harsogta a bírónő. Aztán elmormolta szokásos jogi szentenciát és röpke negyedóra múlva elhagyhattuk a bíróság épületét.

Válásunk után úgy egy évvel az egykori kamasz-szerelem húrjait megpendítve Andi elvetette magát Mityával. Előtte rafináltan sikerült elhitetnie vele, hogy őt az ex-férje még „üldözi szerelmével”, békülési ajánlataival, és csak egy új család mentheti meg a további zaklatástól.

A lakáskiutalást okosan meghosszabbította az önkormányzatnál, így újdonsült férje tőkéjével megvalósulhatott – egyelőre csak panelban – első, 54 négyzetméteres álma a Töporlyú utcában. Két gyerekük született: Álmos és Réka.

Mitya egy évtizeden át hajtotta a pénzt, hogy végre egy méltó Torkosi kertés családi házra cserélhessék fel a betonpanel falait. A nagy hajtásban észre sem vette Andi időközbeni elhidegülését, jócskán megváltozott elvárásait. A jó műszaki és üzleti érzékel megáldott férjecske kilógott az egyetem végzett humán szakos tanárnő belvárosi sznob klubjából, ahol asszonykája a „fődáma” címre vágyott. Az irodalom és a kultúra iránti érzéketlensége pedig igen nagy szégyen volt a dzsentrí Péter-családban, ahol hetente fordultak meg a szórvány magyarság földjéről érkező híres írók és költők.

Andi a második válóperén jól felkészülten a gyermekeiért aggódó anyát alakította, szintén felperesként, profi baráti válóperes ügyvéddel megtámogatva...

A bírósági jogi útvesztőkben járatlan alperes férj az esetleges kibékülésben, megbocsátásban reménykedve majdnem mindent átengedett neki. Neje és ügyvédje alaposan megkopasztották. Nagyvonalúságát érdekesen hálálta meg ex-felesége. Minden pszichológiai tudását latba vetve

ellene nevelte fiát és lányát, majd később már a láthatást is csak nagy kegyesen biztosította.

Mitya, a csőbehúzott ex-férj elhízott mérhetetlen bánatában. Ha olykor összefutunk a Rómeó-fürdőben és meglát, szegény nagyon gyorsan elindul a másik irányba. Gondolom, amikor rámnéz, mindig újra eszébe jut, hogy ennek a pasasnak csakliztam el a feleségét, és még nála is piszkosabbul bevásároltam vele. Az a rafkós némben semmibe vette az érzéseimet... Kifosztott. Ráment meghitt családi fészünk, amiért annyit güriztem. Elvette tőlem a gyermekeimet és még pitiznem is kell neki, ha a fiammal és lányommal akarok lenni egy-egy hétvégén.

Akik a láthatásokon persze rendre beszámolnak, hogy most milyen új „diszkrét” docens bácsi alszik régi ágyunkban...

Valahogy sorsot cseréltünk Mityával. Abban a bizonyos nagybetűs társasjátékban vesztem, de nekem nincs kedvem ma már „utoljára nevetni”.

R. Kovács László

